

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף מח.

אשה שנכנסה לחצר בעל הבית כדי לאפות עיסה, או כדי לטחון חטים,
ואכלה בהמה של בעה"ב והוזקה מה הדין?

נכנסה לאפות	נכנסה שלא ברשות	נכנסה ברשות
האשה חייבת לשלם	האשה חייבת לשלם	האשה חייבת לשלם ¹
נכנסה לטחון	האשה חייבת לשלם	האשה פטורה ²

הכניס שורו לחצר בעה"ב שלא ברשות והרביץ גללים והזיק כדלהלן, מה הדין? [תודה וטינפן].

לרש"י	כשנטפנו כליו של בעה"ב	כשהוזק בעה"ב בגופו
לר"י	פטור ³	חייב ⁴
	פטור	להו"א: חייב למסקנא: פטור ⁵

נכנס לחצר של בעה"ב ונעשה שם נזק כדלהלן מה הדין?

נכנס ברשות	הזיק הוא את בעה"ב	בעה"ב הזיק אותו
נכנס שלא ברשות	חייב	לא ידע ביה: פטור ידע בו: חייב ⁶
	פטור	חייב

¹ דכיון שלאפות צריך צניעות - כי מגלה זרועותיה, ובעה"ב מסתלק משם, וכל השמירה מוטלת על האשה ולכן חייבת. וזה מיושבת שיטת רבא, דאף שאמר לעיל גבי קדירות שאין בעל הקדירות מקבל עליו שמירה כשמכניס את קדירותיו, ואילו כאן אמר שמקבלת שמירה על בהמתו של בעה"ב שלא תאכל ותנזק (שלכן חייבה רבא לשלם). דהכא שאני, דכיון שמחמת הצניעות הסתלק בעה"ב משם לכן מקבלת היא עליה את השמירה, משא"כ לגבי הקדירות שלא מסתלק בעה"ב משם ועליו מוטל לשמור כשנתן רשות.

² דהיה לבהמה שלא לאכול, ולא היה לה לשמור את בהמתו של בעה"ב, כי בעה"ב יכול להשאר בחצר כי לא צריך צניעות בשביל טחינת החטים.

³ משום דהוי גללים בור ולא מצינו בור שחייב בו את הכלים (דדרשין "איש בור" - ולא שור בור), ולשמאל מיירי אפי' בלא הפקירו, ולרב מיירי דוקא אחרי שהפקיר את הגללים, אבל קודם שהפקירן הרי הם ממונו וכשורו שהזיק וחייב על הכלים. אבל אחר שהפקירן הוי בור - ולא מצינו בור שחייב בו את הכלים.

⁴ וביאר רש"י הטעם, דכל מה שמצינו שנתמעט מ"איש בור" - ולא שור בור, זה דוקא את הכלים, אבל על אדם עצמו חייב דכיון שבשעת נפילה היה של המזיק חייב, כמו שמצינו בנפלה גמלו ולא העמידה שחייב, אפי' שהוא לא כרה את הבור אלא הגמל, מ"מ חייב כיון שבשעת נפילה שלו היה ועליו מוטל לסלק וחשוב כאילו הוא כרה את הבור. [נרק בשור שחפר בור ברה"ר או שנקשר דליל שלא שייך לבעה"ב, אז פטור, כיון שאין הבור שלו].

⁵ פירש ר"י, שלמסקנא דמוקמינן שמפקיר את הגללים - הוי כמפקיר נזקיו אחר נפילת אונס (דאנוס הוא שהטיל השור גללים). ורק אם לא היה מפקיר היה חייב לסלק, אולם כשהפקיר פטור. אולם הסיקו התוס' שפירש"י נראה עיקר, דחשוב כאן נפילת פשיעה, כיון שפושע הוא שהכניס שורו שלא ברשות ויודע שדרך השור להרביץ גללים.

⁶ דטוען הניזק, דאף שנכנסתי שלא ברשות ויש לך להוציאני, מ"מ להזיק אותי אין לך רשות.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף מח:

**הכניס שורו לחצר בעה"ב שלא ברשות ונפל לבור והבאיש ממיו,
מתי חייב בעל השור ומתי פטור?**

לשמואל	חייב בעל השור	פטור בעל השור
לרב	כשהבאיש בשעת נפילה ¹	כשהבאיש לאחר נפילה ²
	הבאיש מגופו המלוכלך ³	הבאיש מריחו שמת

בעל החצר שאמר לחברו כנוס שורך וכו' כדלהלן, מה הדין?

לרבנן	תשמרהו אתה	בסתמא	ואני אשמרהו
לרבי	הזיק חייב בעל השור הוזק פטור בעל החצר	הזיק פטור בעל השור הוזק חייב בעל החצר הזיק חייב בעל השור הוזק פטור בעל החצר ⁴	הזיק פטור בעל השור הוזק חייב בעל החצר

¹ כגון שהיה השור מלוכלך בטיט וכדומה, שמיד הזיק את המים. והבאיש לאחר שעת נפילה פירושו, שמת שם והסריח וקלקל את המים - שאז נחשב הזיק של בור.

² דכל תקלה הוי בור, והוי השור כאן בור והמים כלים, ולא מצינו בור שחייב על הכלים.

³ דס"ל שכל זמן שלא הפקיר את התקלה - וכאן הוא לא מפקיר דרוצה את הנבילה, הוי שור, ושור חייב על הכלים.

⁴ אכן אמר רב פפא, שיש נפ"מ גם אליבא דרבי במה שאמר ברישא "ושמרו" דאף שאפי' בלא שיאמר לו בעה"ב תשמור אתה אלא בסתמא - הדין הוא שחייב בעל השור אם הזיק את שורו, מ"מ כשאמר לו תשמור אתה הרי אף שנתן לו רשות להכניס את השור לחצר חשובה החצר חצר הניזק, ולר' טרפון אם נגח השור הזה את שור בעה"ב חייב נזק שלם כדין קרן בחצר הניזק, משא"כ בנתן לו רשות בסתמא ולא אמר לו שתשמור אתה, דאף שחייב בעל השור - מ"מ הוי כחצר השותפין ואינו משלם אלא חצי נזק.